

# ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

### ABONAMENTELE :

in Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei.  
 in Districte: „ 1 an 26 lei; 6 luni 13 lei; 3 luni 7 lei.  
 in Străinătate: „ 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

### Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

in România: La administrațiune, Tipografia Ștefan Mihăilescu, Strada Covaci, Nr. 14 și la corespondenții ziarului din județe.  
 in Paris: La Societe Havas, place de la Bourse, 8.  
 in Viena: La Heinrich Schalek, I, Wollzeile, 12, Biuroul Central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.  
 in Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, No. 58, Biuroul de anunțuri pentru Germania.

### ANUNCIURILE :

Linia mică pe pagina IV . . . . . 30 bani.  
 Reclame pe pagina II-a 5 lei. | Reclame pe pagina III-a 2 lei  
 Scrisorile nefrancate se refușă.  
 Articollii nepublicați nu se inapoiază.  
 Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă

OBSERVATORIU METEOROLOGIC			
Buletin atmosferic, Mercuri 8 Maiu			
Elemente climatice	ERI		AZI
	2 ore p. m.	8 ore s. m.	8 ore dim.
Temperatura aerului la umbră	21.4	16.0	15.7
„ maximă	—	—	—
„ minimă	—	—	9.5
„ fără spirălor.	23.1	14.7	16.2
Barometrul redus la 0°	754.4	747.7	748.4
Tensiunea vaporilor in milimetri	6.7	7.2	9.2
Umezeala relativă in procenta	35	54	69
Vântul / direcția dominantă	ENE	ENE	SW
„ / viteza medie	6.8	6.6	3.3
Evaporățiunea ap. / în milimetri	1.1	0.9	0.5
Plușă	0.0	0.0	Pic.
Astionometr (0-100)	71.2	—	45.2
Nebulozitate (0-10)	4	2	8

Aspectul zilei:  
 Era. Peste zi puțin noros, vânt potrivit. Soarele a strălucit 120 ore 80 minute.  
 Astăzi dimineață. Foarte noros. Plușă, vânt taricel și reșe de la su. Barometrul staționar.  
 Direcțiunea Observatorului, G. G. Vassiliu  
 NOTA.— Temperatura este dată in grade centigrade și media calculată prin formula:  $\frac{8a+2p+8p+10m}{10}$

Londra, 18 Maiu.  
 Impresiunea produsă prin publicarea Cărții Albaste asupra cestiunii afgane nu e favorabilă. Presa Torilor acuză Rusia de agresiune, îndrăzneală și de falsitate, iar pe guvernul britanic îl acuză de slăbiciune, credulitate și lașitate.

„Standard“ zice, că in Cartea Albăstră se mărturisește fiascul total ce este umilitor pentru Anglia și fatal pentru autoritatea guvernului.  
 „Daily News“ recomandă guvernului să nu mai dea crezământ Rusiei.

### Serviciul telegrafic al „Rom. Lib.“

19 Maiu 1885—3 ore seara.  
 Triest, 19 Maiu.  
 Camera de comerț și supus guvernului raportul său privitor la proiectul de convențiune comercială ce trebuie încheiată cu România. Acest raport reclamă pentru Austria beneficiile acordate Statelor celor mai favorizate.

Barliu, 19 Maiu.  
 Tagblatt“ zice că noul ministru menit să înlocuească pe baronul Saurma la București, d. Busch, va susține fără îndoială dorințele Austriei in negociările privitoare la tratatul de comerț cu această Putere are de gând să încheie cu România, pentru a alina ne-cazul ce a simțit Ungaria văzând că Reichstagul votează sporierea dreptului de intrare a grâului in Germania.

Cluj, 19 Maiu (cale indirectă)  
 Tinerimea română din Blajfalva voină să celebreze aniversarea de la 10 Maiu, a fost împiedcată prin intervenția gendarmilor. (Havas)

A se vedea ultime știri pe pagina III-a

### București, 8 Maiu

Ne vom opri astăzi atențiunea la o cestiune de ordin economic, unde sunt in joc mari interese ale acestei țeri.

Filoxera a intrat in viile noastre. Visita și incubarea ei prin unele podgorii este oficial constatată de către comisiunea numită in anul trecut de guvern. Rapoartele membrilor acestei comisiuni ne-au adus vești destul de îngrijitoare pentru această ramură a avuției publice. Distrugătoarea gânganie și-a intins stăpânirea p' o mare întindere. In zilele trecute se vorbea, că chiar unele vii dimprejurul Capitalei ar fi atacate de filoxeră.

Paguba poate fi mare pentru țară, mai mare chiar decât marea noastră îngăduială față cu reul pe care-l cunoaștem.

Nu ne alegăm de guvern in cestiunea aceasta, pentru că el, ni se pare, și-a făcut datoria: S'a adresat la o comisiune de oameni reputați, competenți, căreia i-a pus la îndemână mijloacele trebuincioase pentru combaterea filoxerei. Pe această comisiune dară o vom întreba: Ce a lucrat până acum in această cestiune de multă însemnătate economică pentru România? Cunoaște de densa bine toate viile atacate de filoxeră? Ce a făcut in viile filoxerate și ce măsuri de precauțiune luat-a, ca să nu se lățească și mai departe acest inamic de moarte al viței?

Științele ce noi le avem până acum despre activitatea acestei comisiuni nu sunt tocmai favorabile ei. Poate că nu scim totul, și de aceea am formulat întrebările de mai sus. Până vom fi însă deslușiți asupra lor, vom constata două lucruri:

unul, că filoxera și urmează opera de distrucțiune in toată libertatea, nefiind supărată de nici o măsură dictată de comisiunea care a primit de la guvern sarcina și prin urmare și reșpunderea combaterii devastatoare a insecte;

altul, că de abia acum, după un an de chibzuială, comisiunea a luat

o întăia hotărâre, și anume de a se inarma in contra microscopicului inamic cu 3000 de topoare oțelite.

Ierte-ne membrii acestei comisiuni a nu ne grăbi să-i felicităm nici pentru zelul cu care lucrează, nici pentru rezoluțiunea luată. Când primejdia este așa de mare pentru o ramură însemnată din avuția publică, ar fi putut să înainteze, până acum, departe in combaterea filoxerei. Și nu aveau aci nevoie, ca să inventeze măsuri de stărpire. Există experiența altor popoare, cari au avut să se lupte cu acest flagel.

Se puteau folosi cu înlesnire de această experiență și inainta departe in combaterea reului.—Cât despre rezoluțiunea luată, după atăta lungă vreme, nu știm ce să mai zicem. Trei mii de topoare, și încă oțelite, (ca și când se folosesc oamenii și de topoare neotțelite), și pentru ce? Nu care cum-va vr'un nesdrăvan membru a gândit că nu scăpăm de filoxeră, până când n'om porni pe pompleri cu topoarele, ca să facă mic-fărămy pe invisibilul monstru? or gânditu-sa comisiunea că, tăindu-se vița, s'a salvat viea? O lămurire in privința aceasta devine necesară.

Topoarele ne dă să înțelegem numai un lucru, și anume că comisiunea este pentru sistema distrucțiunii viței, iar nu pentru încercările de curarisirea bolnavului; sistemă extremă, pe care n'o putem consilia decât pentru cazul, când or-ce curarisire e cu neputință. Se scapă ușor moara de șoareci, dacă dai foc moarei; dar chibzuit lucru va fi să facem așa?

Chiar in sistema distrugerii, nu știm ce are să facă comisiunea cu cele 3000 de topoare oțelite. De este nevoie de topor, apoi fie-care țeran are un topor, care va tăea tot atât de bine vița, ca și topoarele cumpărate de comisiune. Dar cu tăierea prin topor, stărpise-va filoxera? Cine știe că locașul filoxerei este la rădăcina viței și încă pe firile cele mai subțiri, și din umeri și vâ zice: Dacă vrei să distrugi cu or-ce preț viile atacate de filoxeră, cumpărați atunci tărăncocșe și casmale, pe cari țeranii nu le au, iar nu topoare, ce nu folosesc mai la nimic, decât numai poate vr'unui negustor ce ține de vânzare vr'o 3000 de aste instrumente.

Noi însă stăruim a crede că nu este bine a se alerga la sistema distrugerii decât la extremitate, — că propagarea filoxerei se poate împiedica, — că cel puțin in parte trebuie făcute experiențe pentru curarisirea viței. Inca din Iulie, anul trecut, un colaborator al nostru a propus, in coloanele acestui ziar, întrebunțarea fițeiului, pe care-l avem cu imbelșugare și destul de eficient in țară, la combaterea filoxerei. Nu știm daca cineva a dat atențiune acestei propuneri, nici daca vr'un membru al numitei comisiuni a gândit cel puțin la facerea experienței in vr'o vițe. De sigur însă că naturalistii din comisiune cunosc că petrolul ucide sau cel puțin alungă or-ce insectă. La aceștia ne adresăm pentru experimentare; acestora le propunem încercarea mijloacelor de curarisirea viței.

Dacă cu fițeiul nu vom ajunge să ucidem filoxera din viile atacate, vom isbuti însă, așa credem, să apărăm de filoxeră viile ce nu sunt

incă atacate, amestecând pământul cu fițeiul. In or-ce caz însă, experiența trebuie făcută, in deosebite localități, cu deosebitele mijloace recomandate de știință. A distruge vița este lucru ușor, dar comisiunea este chemată a combate și stărpi filoxera, nu a combate și stărpi vița.

Vom încheia astăzi, cerând de la comisiunea mai multă activitate, un plan întreg de combaterea reului, cu organizarea unui serviciu complet de privighierea viilor, experimentarea mijloacelor de curarisirea viței p'acolo unde boala nu prezintă un caracter disperat, și întrebunțarea mijloacelor de distrucțiune, dar nu prin topoare oțelite, numai pe unde vindecarea e cu neputință. Din parte-ne credem, că o campanie in această direcțiune va da rezultate mai folositoare, cu cheltuieli mai puține din partea Statului și cu pagube mai mici in producțiune, decât sistema pe care pare a o îmbrățișat comisiunea antifiloxerică.

### CRONICA ZILEI

MM. LL. Regele și Regina se întorc astăzi seară de la Sinaia.  
 Majestatele Lor vor descinde la palatul de la Cotroceni.

Recursul studenților mediciniști P. I. notescu, Em. Frunzescu și I. Constantinescu in contra sentinței Curții de apel, care i-a condamnat pentru ultragiū, nu s'a judicat ieri la Curtea de casație, ci s'a amânat pe ziua de 4 Iunie.

D. ministru al cultelor a luat parte ieri la discuțiile Sf-tului Sinod.

Tatăl Suveranului nostru, prințul Anton de Hohe zolern, se zice că e greu bolnav.

Din cauza unei boale de nervi, doctorul Ștefănescu din Focșani a încercat să și taie gâtul cu un bisturiu, in grădina publică.

Rana, se asigură că nu e mortală.

Se știe că tâlharul Ion Catana, numit in urmă Șogor, care a murit alaltăieri seară in spitalul Colții, stase in strinse relații cu câțiva samsari sau negustori ambulanti din Oltenița. Aceștia îl înștiințau regulat, și cu o exactitate admirabilă, de toată negustoria ce se făcea in port, așa că Șogor mergea la sigur in toate asal-turile ce dădea la drumul mare.

Pe acești onorabili s'a pue mâna administrațiunii; și ar fi foarte rău să nu-i poată descoperi.

De la 14 până la 27 Aprilie s'a făcut, la oficiul stărilor civile din București, 54 declarațiuni de căsătorie, dintre cari notăm pe cele următoare:

- d. Aristide Eustațiu, avocat, cu d-șoara Virginia Ștefănescu;
- d. locot. Teodor Tiron Frâncu cu d-șoara Stefania Rădulescu;
- d. Iulius Victor Thüringer, farmacist, cu d-șoara Janeta I. Theil.

Zilelele acestea s'a întors in țara d. dr. Chiriac Ionescu, membru fondator al revistei medicale „Spitalul“. D-sa s'a specializat la Paris in chirurgie.

Din cauza unei indispoziții a d-lui G. brielescu, Linda de Chamounix nu s'a represintat Lună-seara la teatrul național —după cum se anunțase.

Linda se va juca astăzi seară.

„Voința Națională“ anunță că d. ministru de interne, prin decisiunea Nr. 5869 din 30 Aprilie 1885, a acordat autorizațiunea cerută de societatea Ateneului, pentru a putea emite o loterie de 500,000 numere a 1 leu numărul, loterie a cărei produs să servească la construirea localului Ateneului român.

Această loterie, care se va trage in București la 15 Octobrie, are loturi câștigătoare in valoare de 120,000 lei și a

nume: un lot de 75,000 lei, unul de 20,000, un altul de 10,000, un al patrulea de 5000, cinci locuri de câte 1000 și 50 de câte 100.

In curând biletele se vor pune in vânzare.

Lună s'a deschis in Galați sesiunea comisiunii danubiene.

Prezidenția o are reprezentantul Italiei.

Regele va inspecta trupele din București și lagărele de dorobanți și călărași de la Cotroceni și Țurloia după 10 Maiu.

La defilarea de la 10 Maiu, cese va face pe Bulevard, in fața Regelui și Reginei, vor lua parte toate trupele din garnisonă.

Parada va fi comandată de d. general Radovici.

„Românul“ află că mai mulți studenți in drept au luat inițiativa d'a deschide subscrițiune spre a face un stindard al facultății juridice din București.

„O singură listă generală s'a făcut și este depusă la acea facultate. Sperăm că suma necesară va fi in curând adunată, căci mulți sunt cei cari iubesc junimea studiosă.“

### DIN AFARA

#### Conferența sanitară.

Ori cine înțelege importanța acestei Conferențe, care și va incepe lucrările in zilele acestea la Roma, îndeplinind o operă de un interes general, menită a consacra un progres nou al civilizațiunii. Puterile principale au adaus, pe lângă reprezentanții lor diplomatici, și delegați tehnici, aleși dintre savanții cei mai distinși, cari au făcut studiu asupra igienei publice. Franța va fi reprezentată de doctorii Brouardel, Proust și Rochard; Anglia de sir G. Hunter și doctorul Thorne; Germania de doctorul Koch, ale cărui cunoștințe speciale asupra bacilului in virgulă și a modului propagării holerei vor fi foarte utile colegilor săi. Se știe, că și Romania va avea reprezentanți săi la această adunare internațională, in persoana d-lui doctor Felix. Turcia de asemenea a aderat la Conferență, de și nu se știe încă pe cine va trimite la Roma; in această categorie este și Brasilia, Serbia și Muntenegru.

Intr-o circulară, adresată, încă luna trecută, Puterilor, ministru afacerilor străine al Italiei a formulat programa Conferenței. Mancini a definit numai in termeni generali obiectul acestei reuniuni, lăsând ca un comitet din sinul Conferenței să redijese amănuntele lucrărilor. Ministru Italian asignează Conferenței un indoit scop, tehnic și științific, diplomatic și administrativ. Prima parte a însărcinării sale va fi să revizuească, la lumina progreselor recente ale științei, rezultatele Conferențelor anterioare mai ales ale celor din Viena și să examineze obiecțiunile ridicate in numele unor teorii medicale contra instituțiunii de carantine. Din punctul de vedere diplomatic și administrativ, Conferența va avea să studieze mijloacele preventive și să pue bazele unui acord internațional, încât să se oprească desvoltarea și propagarea maladiilor contagioase și epidemice, ținându-se cont cât va fi cu putință de interesele comerțului, navigațiunii și liberului transit. In urma propunerii guvernului Statelor Unite, delegații vor avea să se pronunțe asupra organizării unui sistem internațional de informațiuni sanitare, chemat a aduce cele mai mari servicii igienei publice.

#### Egiptul

Știrile din Egipt anunță, că Puterile semnătoare ale convențiunii financiare au de gând să protesteze energic contra decretului Kedivial, prin care se reduce cifra taxei proclamate privitoare la couponul datoriei publice, fără să se aștepte ratificarea aceluiași aranjament internațional. Este cu totul inadmisibil—zice „Temps“—ca guvernul egiptean să se arate așa de puțin respectuos către Europa, prejudecându-i decisiunile și lucrând ca și cum clausele convențiunii ar fi deja in vigoare.

### ȘTIRI TELEGRAFICE

din ziarele străine.

Belgrad, 17 Maiu.

Un ucuz regal dispune punerea in pensiu de a lui Ristic. Un alf ucuz dă crucea de mare comandor al ordinului Vulturul-Alb ministrului președinte Garșanin.

Cattaro, 17 Maiu.

La 1 1/2 ore după amiază a sosit aici de la Fiume vaporul de rășboiu „Triest“ cu bandiera munteנגreenă. Prințesa Milena era pe bordul vaporului. Ministrul de externe Radonici, ministrul de rășboiu Plamenatz, precum și patru adjuțanți ai domnitorului munteנגreen și doi ai moștenitorului Danilo, cari sosiseră aici încă de dimineață, s'au dus îndată să primească pe prințesa pe vapor. După o jumătate oră prințesa Milena cu fiecele sale, toate îmbrăcate in dolii, debarcară, urmate de numiți demitari, pe o barcă de gală la Riva, unde veniseră pentru recepțiune generalul austriac Blajecovic și căpitanul districtului și de aci prințesa a plecat la Cetinje, însoțită de adjuțantul princiar Matornovic. Toți ceilalți funcționari munteנגreni remaseră in Cattaro, așteptând cadavrul reposesatei prințese Maria, care a sosit la 5 ore după amiază cu yahtul „Sybill“ de la Fiume și care va fi transportat mâine la Cetinje.

Petersburg, 17 Maiu.

„Invalidul rus“ publică o corespondență a lui Komarow și Zakrzewski cu căpitanul englez Yate și cu Naib salar, comandantul Afganilor, de la 14 Martie până la 25 Martie, precum și un memoriu al agentului rus din Kocean și Budșanurda, cu numele Tairow. Conținutul corespondenței, însoțită de comentarie, este cunoscut in esență. Tonul acestei corespondențe, purtată in limba franceză, între Zakrzewski și Yate, este foarte afabil; și scrisorile in limba persiană ale lui Komarow către Naibsalar sunt politicoase, dar hotărâte. Memoriul lui Tairow zice, că Yate, după sosirea Rușilor la Daș-Kepri, a îndemnat pe Turkomanii Sarikh să intre in oștierea afgană, prom ținându-le bani, dar Turkomanii au refuzat. Memoriul mai spune, că inaintea de sosirea Rușilor, Afganii au fost așezați in tabără numai la Ak-Tepe, trimițând in fie-care zi nu mai o companie pe malul stâng al fluviului Kușk să păzească podul de la Daș-Kepri, dar acolo n'au avut ocupate fortificațiuni.

Sarkow, 17 Maiu.

La o perchiție domiciliară, făcută in noaptea spre 3 c. s'a arestat un individ, care cu această ocaziune a tras focuri asupra agenților poliției, dintre cari unul, Fessenko, a fost ucis, iar un suboficer de jandarmi a fost rănit. Fessenko s'a înmormântat cu solemnitate, asistând toate autoritățile și o mare mulțime de lume.

Această precipitare ilegală și cu atât mai nescusabilă, că Puterile, în urma inițiativei Angliei, au făcut să se insereze chiar în textul noului tratat, supus acum ratificării, lor condamnarea unanimă a decretului, prin care Chevul suspendase amortismentul în toamna trecută. Foarea franceză se întreabă, cum consilierii, pe cari Anglia îi întreține pe lângă Tewfik-pașa, a căror avis cată să aibă o greutate oare care la acel prinț și la Nubar-pașa, au putut să lase a se comite o asemenea greșală, ce este un fel de desfidere aruncat Europei și care nu poate avea alt efect, decât să oblige pe guvernul egiptean la un nou demarș umilitor.

#### Liberalii din Ispania.

Cu ocaziunea alegerilor municipale din Spania, diversele fracțiuni liberale se uniseră și au învins în alegeri. După cum se vede însă, coalițiunea n'a fost destul de bine cimentată; unirea n'a ținut mult spre a combate cu vigoare Cabinetul clerical. «La Paix» scrie în privința aceasta:

Din nenorocire coaliția s'a spart; se vede că pentru unele personaje n'a fost vorba de alt-ceva, decât a face să se aleagă câțiva amici de al lor cu ajutorul liberalilor sinceri. După victoria n'au avut alt-ceva mai grabnic de făcut decât să se lapede de amicii lor din ajun; aceasta a fost atitudinea lui Martinez Campos, inspirat și călăuzit de abilul Sagasta. Generalul nu'l lipsea decât aprobarea d-lui Pidal y Mun, ministrul Syllabul și a obținut-o. Dar negreșit că o asemenea atitudine va fi blamată de toată Europa liberală ca fiind puțin demnă de bărbații politici serioși, puțin profitabilă cauzelor pe care le servesc și ca o probă, că n'au avut în vedere decât interesul lor personal....

#### Generalul Komarow.

De când cu lupta de la granița afgană numele generalului Komarow, biritorul Afganilor, a fost adese ori pomenit în toată presa europeană. Iată ce scrie acum o foare vieneză despre acest personaj:

Generalul Komarow, învingătorul Afganilor la Pendjeh, a primit de la țară, în semn de distincțiune, o sabie pentru bravură. Acest act de imperială recunoștință va pune pe gânduri mult pe Englezi. Dar în Rusia toată opinia publică va felicita pe învingătorul de la fluviul Kușk, însoțindu-l cu cele mai bune dorințe în cariera lui viitoare din Afganistan.

Generalul Alexandru Wissarionovici Komarow s'a născut la 1823; la 1848 a ieșit ca ofițer din corpul de cadeți din Petersburg. Ca atare a luat parte la campania contra Ungurilor. Apoi a intrat în Academia statului major, pe care a absolvat-o la 1855, intrând în statul major al gardei. Puțin în urmă trecu în Caucaz, unde de la 1856 până la 1859 a luat parte la multe bătălii contra trupelor lui Șamil și s'a distins mai ales la prinderea aceluia erou caucasian. Komarow fu numit apoi comandant în Derbend și șef în Daghestanul sudic. La 1869 fu trimis în teritoriul transcaasic unde a organizat poliția în Mangișlak. În anul 1876 fu numit șef al administrațiunii generale a muntenilor caucasieni. De aci se întoarce la Tiflis unde deveni unul dintre cei mai zeloși funcționari ai guvernatorului de atunci în Caucaz, marele duce Mihail Nicolaevici. După ce Komarow dase probe de bun administrator și se încredință administrațiunii provinciale crederile de la Kars și Batum. Până la plecarea sa în ținutul transcaasic el a prezidat Congresul arheologic din Kaucaz, unde prin bogatele sale cunoștințe a atras asupra și atențiunea tuturor. El trece astăzi în Rusia de om învățat și de explorator al locurilor muntenilor din Kaucaz. S'a ocupat mult cu ornitologia și cu insectologia Caucazului și bogatele sale colecțiuni se află acum în muzeul caucasian. La 1882, când fu numit șef al ținutului transcaasic, știu în scurt timp să câștige simpatie locuitorilor de acolo, în cât în curând fu în stare să anexeze Mervul pe cale pacifică. Soldații în la densul aproape ca și la generalul Skobelev.

#### DIN TRANSILVANIA

Sibiu, 4 Mai st. v.

Curtea cu jurați din Sibiu se desființează, și «Observatorul» își anunță încetarea.

Punând alături aceste două fapte, suntem încercați a căuta un nex causal între ele, și ni se impune cu oare-care putere gândul, că «Observatorul» încetează, fiind-că se desființează Curtea cu jurați din Sibiu, acest scut al libertății noastre de a spune adevărul.

Sunt acum câte-va luni de zile d. Barițiu, redactorul «Observatorului» a stat pe banca acuzărilor. Guvernul cerea să fie osândit în virtutea unui paragraf oare-care la inchișoa, pe cinci ani, nu mai puțin, fiind-că se spusese în coloanele «Observatorului» ceva ce

supără azul guvernamental. Curtea cu jurați s'a pronunțat pentru nevinovăția acuzatului, iar opiniunea publică română a aprobat atitudinea lui. Guvernul dar văzând, că nu se dă satisfacțiunea dorită, desființează Curtea cu jurați.

Fără îndoială această desființare însemnează, că guvernul ține cu or-ce preț să nu poată anunța nimeni nepe-depsit adevărul ca cele pentru care d. Barițiu a fost tras în judecată, și fiind ast-fel, nu ne-ar prinde mirarea, dacă d. Barițiu ar zice: Eu voiesc să spun adevărul după cea mai bună convingere a mea, și ne mai fiind aceasta cu puțință, mă retrag, mă supun forței, renunț a mai vorbi.

Ast-fel încetarea «Observatorului» ar fi primul succes realizat prin desființarea Curții cu jurați din Sibiu.

Nu acesta e însă nexul causal între desființarea Curții cu jurați din Sibiu și încetarea «Observatorului».

D. G. Barițiu este un om trăit în lupte grele. Se vor implini în curând cinci-zece de ani de când și-a început activitatea publică, și preste vre-o două ani «Gazeta Transilvaniei», prima foaie politică română, și cea mai veche dintre cele ce există astăzi, înființată tot de d. Barițiu, își va serba și ea jubileul de cinci-zece de ani. Nu este d. Barițiu omul, care se teme, de mânia guvernului, când simte și știe, că numai binele comun îl voiesc!

Și cu toate aceste încetarea «Observatorului» este una dintre urmările desființării Curții cu jurați din Sibiu.

Sunt acum câte-va săptămâni a încetat «Viitorul»; puțin în urmă a anunțat «Luminătorul», că va înceta; acum ni se anunță încetarea «Observatorului»: e dar ceva organic în viața noastră această încetare.

Poile române încetează, fiind-că nu sunt susținute de public se publică cu perderi însemnate.

O înțelegem aceasta, când e vorba de «Luminătorul», dar sângele ni se răcește în vine, când chiar d. G. Barițiu se plânge, că nu mai este susținut. Nu trebuie însă să ne facem iluziuni: începutul s'a făcut cu «Viitorul», se va urma cu «Observatorul» și cu «Luminătorul», și în cele din urmă vom ajunge la «Gazeta Transilvaniei» și la «Tribuna», care nu se publică nici ele cu câștig.

Suntem oare noi, aproape trei milioane de Români, nise oameni atât de nemernici, ca să nu putem susține puținele foi, pe cari le avem?

Nu suntem! Putem susține chiar mai multe! Acela însă, care susține vre-un ziar, voiesc, ca acesta să vorbească după pofta inimii lui.

Măsurile luate de guvernul Ungariei l'au împins pe Români mai departe și tot mai departe până peste linia, la care oamenii mai chibzuiți trebuie să se oprească: nu vom, nu credem a fi oportun, nu ne lasă iubirea către țară și către neamul nostru să vorbim așa, cum parte mare din frații noștri ar voi să vorbim, ca să ne sprijinească.

Și o viață îngrijire ne cuprinde constatând, că în ziua, când «Observatorul» și anunță încetarea, «Unitatea Națională» din București anunță și ea, că va apărea în toate zilele.

Acesta e mersul firesc al lucrurilor.

Românii nu se intimidează, și atunci, când guvernul voiesc să-i intimideze, ei împing spre nise extreme, la care oamenii cu oare-care prevedere nu pot să i urmeze.— («Tribuna»)

#### DECRETE

D. Petrachi Botez s'a revocat din funcțiunea de ajutor al primarului comunei urbane Pânciu, din județul Putna.

D. Ioan Vlădoianu s'a confirmat în funcțiunea de primar al comunei urbane Pânciu din județul Putna, în locul d-lui Anastasie I. Butescu, demisionat.

D. Ioan Nicolescu se numește, la casieria județului Constanța, în funcțiunea de verificator clasa II, creată din nou prin bugetul anului curent.

D. Ernest D. Morțun, licențiat al facultății juridice din Paris, s'a numit substitut la tribunalul Dorohoi, în locul vacant.

D. G. Tugulea, actual ajutor la ocolul Jijia s'a numit în aceeași calitate la judecătoria ocolului Botoșani, în locul d-lui M. Enacovic, decedat.

D. I. Iacoban, fost ajutor de jude de pace, este numit ajutor la judecătoria ocolului Jijia, în locul d-lui G. Tugulea, permutat.

#### D'ALE STATISTICEI

Toată lumea se întreabă cu drept cuvânt, ce a făcut și ce face serviciul nostru general de Statistică? Nu dă semne de viață, nu face nimic! Eată răspunsul. Discuțiunile parlamentare, presa în genere, scrierile periodice ale publiciștilor noștri, medicii și economiștii; cerințele administrației; cerințele guvernelor străine și ale diverselor societăți, toți și toate sunt martori de acest trist adevăr.

Toți recunoaștem, toți afirmăm, toți ne isbim de acest gram, de acest noi

gordian, toți repetăm acest refren: «Ne lipsesc cu totul datele statistice în cutare sau cutare cestiune socială sau economică la ordinea zilei, sau adăogăm «că datele statistice ce există sunt prea vechi, sunt neexacte, că nu prezintă nici o garanție de certitudine și adevăr».

Ce e mai mult, chiar primul-ministru a declarat în mod solemn în Camera, cu ocaziunea discutiunii legii electorale, că nu trebuie să punem nici un temei pe datele statistice ce le avem astăzi.

Ast-fel dar, toți simțim trebuința statistice, toți vedem carul statisticei nomolit și vegetând, dar nimeni însă dintre noi, nici guvernul, nici Camera, nici publiciștii etc. nu punem umărul să-l scoatem din lăgașul pitelei în care s'a culundat. Nelegănăm în iluzii, ne scădam în speranțe, că D-zeul părinților noștri, care ne a-părat legea și moșia strămoșească, care ne-a scăpat barca naționalității noastre de stâncile și valurile cotropitoare ale dușmanilor noștri, nu ne va lăsa nici de astă dată a ne cotropi pe terenul economic. Așa o fi credința celor naivi; «fericiți cei săraci cu duhul etc.» a zis psalmistul. Streinii ne aplaudă de această apatie și indolență a noastră; ei ne cunosc, sub toate raporturile, destul de bine țara, ca să mai fie nevoie de a o cunoaște și noi. Ce! agricultura, industria, comerțul nu pot ele oare să prospereze chiar dacă n'am ști, cât se seamănă, cât se produce, cât se consumă! Cum! n'am văzut noi oare din datele Statisticei oficiale, că pământul nostru e atât de fertil, în cât produce de la sine însuși fără ca să se semene câtuși de puțin?

Astăzi, în toate țările, a devenit o axiomă, că mersul regulat al afacerilor unui Stat, unei societăți bine organizată, fie din punctul de vedere social și politic, fie din punctul de vedere moral și economic; și condițiunea sa de existență, de dezvoltare, de progres, nu se mai conduc de hasard, s'eu, de degetul providenței, ci depinde de anume de niște cauze, de niște legi stabile și inevitabile, cari există și sunt inerente societății în genere; și cunoașterea acestor cauze, a acestor legi, este rezultatul, sinteza unor nenumărate serii de observațiuni de fapte și fenomene fizico-sociale, ce se produc cu regularitate în natură. Ei bine, toate aceste fapte, toate aceste fenomene minuite observate zi cu zi, ori cu oră, adunate, înregistrate cu îngrijire, verificate, corectate, sistematizate și transformate în reguli și chiar în legi — de la cari nimeni nu se poate da în lături — se obțin prin ajutorul investigațiilor statistice.

Statistica este dar oglinda, în care se resfrânge icoana stării sociale, politice și economice a unei țări. Intocmai ca și oglinda, care, având un cristal, bun, limpede, fără asperități, reflectă obiectele ast-fel precum sunt, și, din contra, neîntrunind aceste condițiuni, le reproduce cu totul inverse, tot ast-fel e și Statistica; cu cât datele sale sunt mai certe, cu cât informațiunile sale vor fi mai pozitive și se vor apropia de adevăr, cu atât ea va reprezenta cu fideitate faptele și fenomenele sus citate, cu atât ea va înfățișa mai bine icoana stării noastre sociale și economice și, la din contra, ne va induce tot-d'una în eroare, ne va conduce tot-d'una la interpretăți și concluzii false.

Dacă este adevărat, că Statistica a devenit astăzi instituțiunea cea mai importantă și cea mai necesară într-un Stat: ea îmbrățișează interesele cele mai vitale ale țării și ale societății; și dacă recunoaștem, că această instituțiune este busola, este farul cari călăuzesc și luminează pașii administratorului, legiuitorului, economistului și al omului de Stat, în toate acțiunile și lucrările lor, atunci nu putem înțelege pentru ce oamenii noștri de Stat, pătrunși de acest adevăr, nu se grabesc a da serviciului statistic o organizațiune solidă, serioasă, având în vedere cerințele administrației și ale științei, sau cel puțin a face, ca dispozițiunile actualei legi statistice să primească în fapt o sinceră și energică aplicațiune.

Or, ca Ebreii, acceptăm un Mesias al statistice! Acesta nu se va naște se va forma, de sigur, prin o muncă continuă insuflat fiind de amorul științei, al binelui și al dotoriei.

Ce e mai trist, pe când toate celelalte națiuni, și mai ales vecinii noștri Austro-Ungari, fac toate sacrificiile posibile ca să organizeze statistica și să i utilizeze cu folos rezultatele sale, noi din contra căutăm să reducem personalul său pentru motive de economie rău înțelese.

Să luăm aminte. Este timpul, credem, ca să stabilim odată pentru tot-d'una acest fapt: Cu cât ne vom obștina să înlăturăm statistica din instituțiunile noastre, să i nesocotim importanța sa, să nu i apreciem serviciile sale, să nu i recunoaștem rezultatele investigațiilor sale, să o prigonim

în fine, cu atât ea ne va urmări, nu ne va lăsa în pace; și la fie-ce pas ce am voi să facem în mersul nostru, sau or de câte-ori se va prezenta vre-o cestiune de interes social, politic și economic, care, în soluțiunea sa, să reclame partea statistice, de atâtea ori ne vom lovi, ne vom resimți de lipsa și ajutorul ei. Va fi intocmai ca un spectru ce ar apare înaintea ochilor noștri, cu brațele întinse înaintând spre noi și care, cu cât am căuta să fugim de densul, cu atât năluca ne-ar urmări mai tare, strigând cu o voce impunătoare: Nu fugiți de mine, nu mă disprețuiți, trebuie neapărat să fiu călăuză pașilor voștri».

#### PARTEA ECONOMICA

##### Interesele economice franceze în România

De când s'a votat legea privitoare la punerea în aplicare a tarifului general pentru țările cu cari nu avem încheiate convențiuni comerciale, s'a acusat guvernul și Camerele noastre că au ținut să lovească în interesele franceze. Un senator, jurisconsult eminent, a fost cel d'antău care a dat semnalul cu ocaziunea discutiunii asupra zisului proiect. De atunci s'a revenit în presă asupra cestiunii și unele organe de publicitate s'au silit să dovedească că în adevăr s'a vroit să se lovească în comerțul francez. Mărturisim că această campanie ne-a surprins și ne-a mahnit. Ne-a surprins, pentru că nu vedem ce au a face interesele franceze când într-o țară se ia o măsură generală care se va aplica astăzi tuturor țării și mâine altora ale căror convențiuni vor expira; și ne-a mahnit, pentru că, nu ni se pare politic a denunța guvernul și Parlamentul țării ca inamic al cutăreia Puteri. Dacă este o țară pentru care Români au avut și au o simpatia particulară; dacă este o țară pe care noi toți am privit-o și o privim ca pe o soră mai mare, cea soră este Franca. Lucrul find ast-fel, pentru ce oare să se insinueze că țara prin reprezentanți și guvern, lucrează să d'apărteze produsele franceze după p'etele noastre? Se pare că s'a uitat că Franca, cu toate solicitările ce i s'a făcut într-un mod indirect, n'a vroit până astăzi să încheie nici o convențiune cu noi, de și vedea că toate Statele cele mari au încheiat asemenea convențiuni. Dacă este cine-va care merită imputări este guvernul francez care n'a știut să apere interesele franceze în România. Cum? Toate țările caută a încheia convențiuni cu noi; fie-care luptă pentru a i se acorde oare-cari avantaje în afară de cele acordate Austriei, și numai Franca tace și caută a se folosi de avantajele convențiilor într-un mod indirect? Deja guvernul și Camerele române au fost pe cât se poate de condescendente votând legea de la 1878 în virtutea căreia Franca a beneficiat de toate avantajele convențiilor de comerț. S'a așteptat șase ani, că doară guvernul francez se va decide a tracta cu noi; tăcere adâncă. Mărturisim că nu mai înțelegem ce scop a urmărit reprezentantul Franței în România.

Iată însă că guvernul român, pentru a apăra interesele țării și silit de opiniunea publică, vine și cere abrogarea legii din 1878, lege nenorocită și care de nu se desființă s'ar fi periclitat interesele noastre. Toată Europa se înarmează cu tarife ocrotitoare producțiunii naționale; pretutindeni se urcă tacsele vamale, și noi să stăm indiferenți? Și pentru ce oare aceasta? Pentru ca să plăcem Bulgariei care urcă tacsele vamale când este vorba de spiritul de provenință română? Și vroom să legăm mânele guvernului ca să nu poată urca tacsele? Ciudată și stranie pretențiune.

Alt-ce-va. De la anul viitor încep a espira treptat unele din convențiunile de comerț. Ce ar fi făcut guvernul dacă nu s'ar fi desființat legea din 1878? Nu putea să ia nici-o măsură de oare-ce zisa lege stipulează că este destul ca o țară să declară că este dispusă a trata cu noi pentru a încheia o convențiune de comerț, spre a se bucura, fără convențiune, de toate favorile acordate acelor țări cu cari am fi avut tractate de comerț. Se zice însă că Franca avea drept să se bucure de aceste favorile de oare-ce i se asigurase prin legea din 1878. Se uită însă mai antău că prin acea lege se desființează tariful general, și noi eram ca nimeni pe lume, fără tarif autonom; al doilea, că afară de Franca mai sunt alte câte-va țări, cari folosindu-se de legea din 1878, ne tractă cum vroiau. Apoi bine este ca o țară independentă, sub cuvânt ca să nu displace cutăreia Puteri, să se lase desarmată, să compromită interesele sale și în același timp să sufere chiar în amorul său propriu, în demnitatea sa?

Intru cât privește Franca suntem convingși că nu guvernul actual dar nici-un guvern nu s'ar afla care să se folosească de abrogarea legii din 1878 pentru a agrava situațiunea sa față cu

noi. Guvernul este autorizat a spor tacsele până la 50 la sută; însă nimeni nu'l silescă a trece pentru unele articole peste tacsele cuprinse în tariful general, și cine nu știe că acest tarif este cel mai moderat din câte există în Europa. Dar că legea trebuia desființată aceasta nici că suferă contradicțiune. La timp vom lămuri această cestiune, dacă care cum-va se va găsi de nevoie a mai fi adusă în discuțiune.

Intru cât privește Franca, repetăm cu multă părere de rău, cei cari o reprezintă nu au fost destul de zeloși pentru a i apăra interesele. Și o dovedă despre aceasta este chiar în declarațiunile însărcinatului de alacer al guvernului francez la București. Și în adevăr iată ce citim în *L. Economiste français* din 25 Aprilie trecut:

«Însăcinalul nostru de afaceri la București egândese că cu toată concurența făcută produselor noastre de către industria germană și austriacă, nu este imposibil comerțului nostru de a întreprinde lupta cu sorți de succes. El îndeamnă pe exportatorii noștri să imiteze pe fabricanții germani și austriaci cari acordează clientelei române termine de gase, noue și două-spre-zece luni și și găsească beneficiul într-aceasta. El mai recomandă sistema adoptată de austriaci și germani și care consistă de a fi reprezentați în România prin case corespondente (un fel de agenți) unde sunt espuse mostre de mărfuri din toate felurile și de diferite calități, și în același timp prețul de fabrica al fie-cărui mărf.

«Comercianții români poate ast-fel, până ce să și facă comanda, să și dea seama de calitatea mărfurilor, de felul lor, cum și de prețurile lor.

«Se află în București patru-zece și trei agenți comisionari însărcinați a reprezenta mai multe sute de case din Austria, Germania, Elveția, Engllera (pentru această din urmă este vorba de fer, bumbăcării și pânzeturi). Fie-care din acești agenți posedază un fel de mic muzeu de mostre de toate felurile.

«Casa Printemps este singură care are caic un reprezentant pentru stufe, articole de modă și confecțiuni: ea face bune afaceri. Pentru ce oare alți fabricanți Francezi importanți nu încearcă a face același lucru? — înființarea unui sindicat în Franca, compus din fabricanți serioși și având o agenție la București în care ar fi espuse mostre de produse franceze de tot felul, ar fi cel mai bun sistem pentru a face cunoscut produsele noastre în această țară. — Această agenție ar cuprinde o expozițiune de diferite produse naționale (modele, mostre și prețuri de fabrica); cu chipul acesta comercianții Români ar alege mai cu înlesnire și nu ar mai fi espusi, cum au fost espusi câte odată din nenorocire, să fie smulși de comisionarii mijlocitorii. — Belgia a constituit un sindicat de felul acesta anul trecut, și acest sindicat a adus deja servicii considerabile comerțului belgian cu România. «Ast-fel importatiunea Belgiei în 1880, spre exemplu, se urcă la 3,330,000 lei. În 1884 a fost de 6,800,000 lei.»

Așa dară se recunoască că fabricanții Francezi nu se pricepe, sau nu caută a se pricepe, să și facă trebile ca cei austriaci și germani. Știam acesta de mult. Personal am stăruit mult la 1867 a lumina pe cei interesați și a arăta cât de puțin își cunosc Francezii interesele. În această direcțiune trebuie lucrat, căci din parte-ne nu cerem alt de cât a avea la îndemână mijloace de aprovizionare din toate țările, de oare-cel vroom, nici dorim ca comerțul de importațiune să devie monopolul cutăruia sau cutăruia Stat, aceasta fiind contrariu intereselor noastre politice și naționale.

A. de la Mura.

#### UN COMUNICAT

Ziarul «Universul» No. 182, la rubrica *Fapte de ale zilei*, a publicat că la biserica Mavroghenii de la Isvor, mirul s'a vindut pe câte 10 și 20 ban la credicioși; iar cine nu plătea această taxă nu căpăta mir.

În urma acestui denunț, dându-se ordin protoierului să cerceteze, s'a primit din partea raportul No. 77, din care se vede că la cercetarea făcută în fața locului, nimeni nu s'a găsit să declare că preoții menționați biserici au comis un asemenea abuz, ci din contra toate persoanele câte au fost de față la cercetare au susținut că este un neadevăr.

Acesta dar se publică spre cunoștința generală. «Monit. of.»

#### PARTEA LITERARA

##### ESTETICA LUI SCHOPENHAUER

§ 46.

Că Laocoon, în celebra grupă, nu strigă, e lucru vederat, și mirarea generală și tot mereu repetată despre aceasta tre-ue să provină din neștarea, că în poziția lui noi toți am striga: și în adevăr că așa cere Natura; fiind-că la cea mai violentă durere fizică și la cea mai mare spaimă trupească întâmplată pe neașteptate, or-ce reflecție, care poate ar avea de rezultat o suferire făcută se depărtează cu totul din conștiință, și Natura izbucnește în strigăt, prin care exprimă totodată durerea și spaima, chiamă ajutorul și inspăimântă pe cel ce atacă. Ast-fel și Winkelmann a observat lipsa expresiei strigării; însă, căutând justificarea artistului, a făcut din Laocoon un stoic ce nu crede de demnitate sa de a striga *secundum Naturam*, ci pe lângă durere își mai impune sila inutilă de a îndăsuși exprimarea ei: de aceea Winkelmann vede în el «spiritul încercat al unui om mare, care se luptă cu chinuri și caută a suprima și a închide în sine expresia sim-

firii: el nu izbucnește în strigăte tari, ca la Virgil, ci respiră numai oftări de chin etc. (op., vol. 7, p. 98.—Idem mai pe larg vol. 6, p. 104 și urm.). Această opinie a lui Winkelmann o critică apoi Lessing în «Laocoon» și o îndreptează în modul arătat mai sus: în locul motivării psihologice pune cauza curat estetică, că frumusețea, principiul artei vechi, nu admite expresia strigării. Un alt argument cel adaugă, că opul de arte nemiscător nu este permis a reprezenta o stare cu totul transitorie și incapabilă de vre-o durată, are în contra sa sute de exemple de figuri excelente, cari sunt fixate în poziții cu totul fugitive, jucând, lup-tând, prinzând, etc. Goethe, în disertația sa despre Laocoon, cu care se încep Propileele (pag. 8) merge chiar până a crede, că alegerea unui asemenea moment trecător este deapre necesară. — În zilele noastre Hirt (Horele 1797, fascic. 10) reducând toate la cel mai înalt adevăr al expresiei, a susținut că Laocoon nu strigă, fiindcă aflându-se în momentul de a muri de apoplexie numai poate striga. Mai pe urmă Fernow (Römische Studien, vol. I, pag. 426 și urm.) a analizat și a cumpănit tustrele opiniile, însă nu a adăos alta, ci le a împăcat și le a împreunat pe cele vechi.

Eu nu mă pot opri a mă mira, cum oamenii de o reflecție așa de ageră se ostenească a aduce din depărtare cauze insuficiente, argumente psihologice și chiar fiziologice, pentru a explica un lucru, a cărui cauză este aproape și se arată îndată observatorului neprevenit—și mai ales, cum de Lessing, care s'a apropiat așa de mult de explicarea dreaptă, totuși nu a nimerit punctul propriu.

Înainte de a căuta cercetării psihologice și fiziologice, dacă Laocoon în poziția sa va striga sau nu, ceea ce eu de altminteri așa afirmă fără rezerve, trebuie să hotărăm în privința acelor grupe, că nu se putea reprezenta în ea strigarea singur numai din cauza că o asemenea reprezentare iese cu totul din sfera sculpturii. Era cu neputință a se înfățișa în marmoră un Laocoon strigând, ci numai unul căs-când gura și opintindu-se în zadar a striga, un Laocoon, căruia i-a rămas vocea în gât, *vox faucibus hæsit*. Fie și prin urmare și efectul strigării asupra spectatorului consistă singur numai în son, nu în deschiderea gurii. Acest fenomen din urmă, care însoțește cu necesitate strigarea, trebuie să fie motivat și justificat prin sonul ce l' produce: atunci, fiind caracteristic pentru acțiune, este permis, este chiar necesar, deși restringe frumusețea. Însă a înfățișa în arta plastică, căreia exprimarea strigării însuși îi este străină și imposibilă, mijlocul strigării cel violent și care smintește toate trăsăturile și or-ce altă expresie, adică numai căscarea gurii, ar fi în adevăr nerațional; fiindcă atunci s'ar pune în vedere un mijloc, care în alte privințe impune multe sacrificii, pe când scopul lui, strigarea însăși împreună cu efectul ei asupra simțimentului, ar rămânea la o parte. Dar ce e mai mult, s'ar produce aspectul totdeauna ridicol al unei opintiri fără rezultat, în adevăr de comparat spectacolului ce și l'a procurat un glumeț, care, după ce astupase unui păzitor de noapte adormit cornul cu ceară, l' trezi cu strigarea de foc și apoi rise de opintirile lui zadarnice de a sufla.—Unde din contră reprezentarea strigării intră în sfera artei, este cu totul permisă, fiindcă servește adevărului adică reprezentării complete a ideii. Așa în poezie, care pentru înfățișarea intuitivă reclamă fantasia lectorului: de aceea la Virgil, Laocoon s'arbiară ca un taur care s'a smucit după ce l' lovide secarea: de aceea Homer (*Il.*, XX, 48—53) face pe Mars și pe Minerva să strige strașnic, fără respect de dignitatea și frumusețea lor de Zei. Tot așa în arta teatrală: Laocoon pe scenă a trebuit neapărat să strige; și Socrates pune pe Filoctet să strige, și pe scena antică va fi strigat în realitate. Ca de un cas analog m'aduc aminte că am văzut în Londra pe celebrul actor Kemble reprezentând într'o piesă tradusă din nemțește, «Pizarro», pe americanul Rolla, un semi-sălbatic, însă de caracter foarte nobil: totuși, când fu rănit, izbucni într'un strigăt violent, ceea ce era de un efect foarte mare, de vreme ce fiind foarte caracteristic, contribuia mult la adevăr. Din contră un strigător mult zugrăvit sau sculptat ar fi cu mult mai ridicol decât muzica zugrăvită ce se condamnă și în Propileele lui Goethe; căci strigarea smintește frumusețea și or-ce altă expresie mai mult decât muzica, ce ocupă de regulă numai mâinile și brațele și este de considerat ca o acțiune caracteristică pentru persoană, în care privință poate foarte bine să fie zugrăvită, îndată ce nu reclamă o mișcare silită a trupului sau schimbarea gurii: așa d.e. S-ta Cecilia la organ, violonistii lui Rafael în galeria Sciarra de la Roma și a.m.—Așa dar, fiindcă în urmă limitelor artei sculpturale, dure-

rea lui Laocoon nu putea să fie exprimată prin strigare, artistul a trebuit să pună în mișcare or-ce altă expresie a ei: aceasta a făcut-o în cea mai înaltă perfecție, precum o descrie Winkelmann cu atâta măiestrie (vol. 6, p. 104 și urm.), a cărui descriere eminentă își păstrează valoarea deplină, îndată ce abstragem numai de la presupunerea stoicismului.

VARIETAȚI

Lillekort.

(Din basmele scandinave \*)

O dată trăia un om și o femeie foarte săraci, foarte săraci și cu o spuza de copii. În tot anul aveau câte unul. Într'o zi pe când femeia era gata să nască, bărbatul se duse în pădure să caute nu știu ce. În vremea asta femeia născu un băiat frumos care cum deschise ochii zise mami-si:

— Mamă dragă, dă-mi ceva haine vechi d'ale fraților mei, ceva merinde pentru vre-o două zile și să plec în lume să-mi caut norocul pentru că vâz că afară de mine mai ai o spuza de copii.

— Val de mine, d'agu mami, să te ferescă Dumnezeu de așa gând! Ești prea mic ca să poți părăsi casa, îi răspunse mami-sa.

Copilul însă stăruia așa de mult că muma lui se învoi în cele din urmă să-i dea niște haine și ceva merinde și el plecă voios d'acasă.

Nu trecu atâta vreme ca de când am început să vă povestesc și muma născu încă un băiat care și el cum deschise ochii zise:

— Mamă dragă, dă-mi ceva haine vechi d'ale fraților mei, ceva merinde pentru vre-o două zile și să plec în lume să-mi caut norocul pentru că vâz că afară de mine mai ai o spuza de copii.

— Val de mine! dragu mami, să te ferescă Dumnezeu de așa gând! Ești prea mic ca să poți părăsi casa, îi răspunse mami-sa.

Însă copilul stăruia până o înduplecă. Ea-i dete câte-va vechituri și d'ale mâncării copilul plecă și pe drum zărește înaintea lui pe frate-său care se ducea repede.

— Așteaptă puțin! îi strigă el, așeză și cum te-ai fugări cine-va; stai pe loc să-ți vezi pe frate-tău, mai mic.

Copilul se oprește. Amândoi se pun pe iarbă verde, își desfășoară desăgi, și se pun să mănânce frățește.

— Dar bine — zice d'o dată cel mai mic — noi am părăsit casa așa de iute în cât nici n'a fost vreme să ne boteze. Noi însă trebuie să avem un nume.

— Negreșit, răspunse cel mare?

— Bine. Cum vrei să te cheme pe tine?

— Lillekort. Dar pe tine.

— Lavring!

— Bine.

După asta se scoală și pornesc: străbat o livadă frumoasă, ajung la infurcarea a două drumuri și acolo hotărăsc să se despartă. Unu apucă în dreapta și altu în stânga. Dar după ce umblară cât umblară se întâlnesc iar în locul de unde au plecat. De două ori se despart și de două ori se întâlnesc iar.

La urma urii se hotărăsc să apuce unu spre soare-răsare și altu spre soare-apune.

— Adu-ți aminte — zice Lavring — că îndată ce mi-î striga de tref ori, eu o să alerg în ajutorul tău. Dar să nu mă chemi de cât când vei fi în mare nevoie!

— Bine, bine, nu crez eu să am așa curând trebuință de tine! își zice cel mai mic în gând.

Lillekort, care apucase spre soare-răsare, întâlnește o babă chioară și hop! îi scoate ochiu.

— Val de mine! nu mai vâz de fel ce să mă fac eu acum fără ochii! îi zice babă.

— Ce vrei să-mi dai ca să-ți dau ochiu îndărăt? întrebă Lillekort.

— O sabie cu care poți prăpădi o armată or-cât de mare ar fi!

— Bine!

Lillekort ia sabia și pleacă înainte. Merge cât merge și iacă se întâlnește c'altă babă iar chioară și-i scoate și el ochiu.

— Ce vrei să-mi dai ca să-ți puț ochiu la loc? îi zice el.

— Îți dau o corabie cu care să umbli și pe pământ și pe apă, și peste munți și prin văile adânci.

— Bine!

Baba-i dă o corabie așa de mică și de ușoară în cât el o poate ascunde în buzunar.

Pleacă apoi înainte. Nu merge mult și se întâlnește încă cu o babă, tot chioară și îi scoate și el ochiu.

Biata babă, ca să-i capete ochiu înapoi, îi dă puterea ca să macine, pentru a face bere, o sută de mil de oca de orz.

Ceva mai departe Lillekort se oprește în mijlocul câmpului ca să se uite la corabie. O scoate din buzunar și pune un picior în ea. Numai de cât corabia se lărgește. Pune și piciorul cel-alt. Corabia iar să lărgește. Se așază în ea. Ea iar se lărgește. Atunci îi zice:

— Mergi peste mări și peste țări, peste munți și peste văi, până la palatul împăratului!

Corabia străbate numai decât aerul cu repezunea unei pasări și se oprește în fața unui palat mareț. De la una din ferestrele palatului o mulțime de lume se uita cu mirare la băiatul asta care călătorește în așa chip ciudat și ies cu toții afară să-l vază mai d'aproape. Dar nu pot pentru că Lillekort și-a băgat corabia în buzunar. Toți l' intră cine este și de unde vine. El însă nu știe cum să răspundă. Dar zice foarte hotărât că ar vrea să intre în slujba împăratului, chiar ca rindăș.

Cererea lui fu primită numai decât. Fu însărcinat să care apă și lemne la bucătărie. Ajungând la palat vâzu cu mirare că toate zidurile erau imbrăcate în negru și pe dinăuntru și pe din afară.

— Dar bine, pentru ce s'a imbrăcat palatul în negru? întrebă el pe bucătăreasă.

— Ah! — răspunse ea — singura fată a împăratului a fost fâgăduită la trei zmei și Joia viitoare are să vie unul din ei și o ia. Cavalerul Rend s'a îndatorat s'o apere. Dar nu se știe dacă o putea s'o scape. Până atunci toată lumea este mâhnită.

— Bine! dar să nu uiți să te întorci la vremea când trebuie să gătești cina și să nu uiți să-mi aduci și o sarcină de lemne.

— Bine! — răspunse Lillekort și dă fuga la Mare.

Când ajunge el acolo iacă că și zmeu iese afară din Mare făcând un zgomot care se-măna cu tunetul. Era d'o mărime neuzită și avea cinci capete.

— Foc! strigă d'ensul zărind pe băiat.

— Foc! zice și Lillekort.

— Știi tu să te bați?

— Dacă nu știu, o să învăț!

Zmeu avrindu-se atunci în Lillekort cu un drug de fier care când cade jos pe pământ face să sară în aer o grămadă de nisip și de praf.

— Mare putere! zice Lillekort. Dar la privești și la mine!

Și pune mâna pe sabie și dintr'o singură lovitură taie toate cinci capetele zmeului.

Fata împăratului, văzându-se scăpată, începe să joce și să cânte bucoasă, pe urmă zice tănărului ei mântuitor:

— Culecă-te cu capul pe genuchii mei!

Și pe când copilul se odihnește astfel, d'ensă îl imbracă cu o armătură de aur.

Cavalerul văzând că a trecut or-ce primăjdie, se dă jos din copac, ia limbele și plămâni zmeului, pe urmă zice zefel împăratului că o va omorî dacă nu va spune lumii că el a s'apat-o de la moarte. D'ensă se învoeste. El o aduce cu pompă mare la palat.

Împăratul l' mulțumește și la masă, el pune în dreapta lui în vremea asta Lillekort intră în corabia zmeului și luă o mulțime de lucruri scumpe de aur și de argint.

— De unde ai toate bogățiile astea? îl întreabă bucătăreasa cam îngrijată, pentru că se temea ca nu cumva să le fi furat el de unde-va.

Fii liniștiți, răspunde el; — am fost o clipă în oada mea; lucrurile astea au căzut dintr'o mobilă veche și i-le-am adus ție.

— Ce lucruri frumoase! Îți foarte mulțumesc!

Joia următoare, alte dureri pe toți al palatului. Este vremea ca să iasă cel d'al doilea zmeu să ia pe fata împăratului. Cavalerul Rend zice că după cum a biruit pe zmeu al d'ntău o să biruească și pe al d'al doilea. Dar și de astă dată se ascunde între crăcile copacului, zicând că „de ce să piară două pe când poate-mă bine să piară numai unu!”

Lillekort ceru voia și acum bucătăreia ca să se ducă iar pe marginea mării să se joace cu copii. Păzându-i să se întoarcă seara când începe să gătească cina și s'aducă și o sarcină de lemne.

Bucătăreasa îi lăasă.

El plecă și când ajunse pe marginea Mării iacă și zmeu, de două ori mai mare decât cel d'ntău și cu zece capete.

— Foc! strigă el.

— Foc! zise și copilul.

— Știi tu să te bați?

— Dacă nu știu, o să învăț!

Zmeu avrindu-l în copil un buzdugan de fier care când atinse pământul ridică un nor de nisip și de praf la o înălțime de 30 de stăjenți.

— Frumos de tot, dar ia privești și la mine! zice copilul.

Și luând sabia, taie dintr'o singură lovitură toate zece capetele halaurului.

— Vino! îi zice fata împăratului — și te odihnește și pune capul pe genuchii mei!

Și pe când el se odihnește, ea îl imbracă cu o armătură de argint.

Cavalerul Rend se dă jos din copac, ia limbele și plămâni zmeului, și se duce cu prințesa la palat după ce s'apuneare s'o omoare dacă nuva zice că e agomort zmeu. Împăratul numai putea de bucurie când își vâzu fata încă odată scăpată.

Lillekort veni la bucătărie cu o mulțime de aur și de argint pe care l' luase din corabia zmeului.

Trecu iar o săptămână la mijloc, veni prin urmare a treia Joie când trebuia să vie cel d'al treilea zmeu să ia pe fata împăratului. Palatul fu iar imbrăcat în negru și toată lumea plângea. Însă cavalerul Rend zice că cum a știut el în 2 rinduri să scape pe fata împăratului, o să știe și de astă dată. Și plecă cu fata la marginea Mării, și acolo se sui iar într'un copac și se plti pentru că zise el că „de ce să piară doi d'odată și să nu piară numai unu?”

Lillekort ceru iar voe de l' bucătăreasă să se ducă să se joace cu copii și tocmai când ajunse el eși și zmeu din apă.

Zmeu asta era de tref ori mai mare decât cel d'ntău și avea cinci-spre-zece capete. Însă Lillekort îi taie și lui dintr'o lovitură toate capetele.

— Odihnește-te. Pune capul pe genuchii mei, îi zise fata împăratului.

(Va urma)

NOTIȚE LITERARE

Convorbiri literare

Apare la 1-iu a fie-cărei luni sub direcțiunea d-lui Iacob Negruzzi; anul XIX. Nr. 2 din Maiu are acest sumar:

I. L. Caragiale.—D'ale Carnavalului, comedie în 3 acte.

Iacob Negruzzi. Copii de pe natură: Vorbe parlamentare.

V. Alexandri.—Ovidiu, piesă în 4 acte (act. 3-lea).

Schopenhauer.—Despre istorie.

D. Onciul.—Dare de seamă critică despre Teoria lui Roessler, Studii asupra stăruinței Românilor în Dacia Traiană de A. D. Xenopol. (urmare).

Ion Alexandri.—Oda la unirea Românilor (poezie).

A. C. Cuza.—Ideal (poezie).

T. Robeanu.—Finis (poezie).

Necrolog.—Correspondență, Bibliografie.

Prețul abonamentului 20 lei pe an pentru România, 6 florini v. a. pentru Austro-Ungaria, 20 ruble pentru Rusia, 30 franci pentru celelalte țări din Uniunea postală.

Abonamentele se adresează la direcțiunea «Convorbirilor Literare», la librăria Sococ & Co. București, se deapredul sau prin librăriile din țară sau ele mai josnotate din Austro-Ungaria. Abonamentele din țară se fac și prin mandat postal cu depunere de 20 lei 50 bani.

Se primesc și abonamente anuale plătibile cu numărul, pentru București prin librăria Sococ & Co., iar în țară prin librăriile din localitate, pe prețul de 2 lei numărul, plătitibil la primirea lui; asemenea pentru Brașov prin librăria N. Gurcu, Sibiu librăria W. Kraft, Arad librăria M. Klein, Cernăuți librăria H. Pardini, Viena prin Societatea «România-Jună» pe prețul de 75 crucieri numărul.

Serviciul telegrafic al „Rom. Lib.”

20 Maiu 1885 — 9 ore dimineața.

Paris, 19 Maiu. Victor Hugo e privit ca pierdut: numai e nici o speranță de a-l scăpa.

Roma, 19 Maiu. Cabinetul italian e foarte desbinat în privința acestuilor privitoare la trimiterea de trupe la Suakim. D. Mancini se opune la o expedițiune de genul acesta.

Vienna, 19 Maiu. Regele Serbiei a sosit aci de dimineață.

Berlin, 19 Maiu. Impăratul, silit să stea în casă în urma unei ușoare receli, n'a putut asista azi la revizia trupelor. Dar după amiază Majestatea Sa a primit pe prințul imperial și a ascultat în urma citirea rapoartelor.

D. Bismarck a plecat la amiază spre Schoenhauzen.

(Havas).

ULTIME ȘTIRI

D-nii general Leca Eug. Carada, G. Cantacuzino și D. Teodorescu au demisionat din consiliul superior al ministerului agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor, pe motiv de lipsă de timp spre a putea răspunde la îndatoririle acestuilor consiliu.

Se vorbește, că distinsul nostru profesor, d. Em. Bacalogu, va fi numit membru în consiliul permanent de instrucțiune, în locul rămas vacant prin moartea regretatului profesor Zalomit.

Numirea d-lui Ștef. C. Mihăilescu, în capul diviziunii agriculturii, de la Ministerul domeniilor, va apărea în zilele astea.

Ieri o familie întreagă din strada Lepurului, și câte-va persoane din strada Emigratului, au fost apucați de crampe la stomach, vârsături și diaree după ce mâncaseră câte-va bucățele de brânză nouă cumpărată de la un negustor ambulat. S'a crezut că-va momente că sunt atinși de holera.—Ni se spune că d. dr. Fiala, chemat a da ajutorul medical pacienților, a luat o bucată din acea brânză otrăvită ca să o analizeze în laboratorul de la Colțea.

E datorita poliției să cante pe fabricanții acelor brânze periculoase și să-i înainteze justiției, ca să-i primească pedeapsa cuvenită.

Ar trebui ca autoritățile competente să ia măsuri serioase de priveghere (și să le aplice conștiințios) la fabricarea alimentelor și la conservarea lor. Cum se știe înlocui chigul, la fabricarea iaurtului și a laptelui covăsit, cu peatră acră, în paguba sănătății publice, fără ca nimeni să nu oprească și să pedepsească acest procedeu; de ce să nu înaintăm, la brânză, până la șoricioaică sau alte otrăvuri?

Un abonat al nostru din Băcău ne trimite această reclamă:

Bacău, 6 Maiu, 1885.

Ziarul «România Libera» (la care sunt abonat) din 4 Maiu a. c. l'am primit tocmai astăzi Luni, 6 Maiu, ora 4 seară, în loc să-l fi primit Sâmbăta la amiază, ca totdeauna. Ziarul era fără marcă, fără bandă și refosf. De unde se vede că serviciul nostru postal lastă mult de dorit, dând altora jurnalele plătite de noi și după ce le citeștii le trimite peste câte-va zile și noi. Această mi s'a întâmplat de vro 4 ori până acum.

Atragem atenția Direcției postelor asupra acestor neregularități, cari nu se întâmplă arareori.

Primarul Comunei București PUBLICAȚIUNE

Ca supliment la publicațiunea No. 12,500 din 11 Aprilie inserată în Monitorul Comunal No. 17 și în alte jurnale din capitală, relativ la pavarea mai multor strade cu bolovan, se aduce la cunoștința doritorilor de a concura că stratele ce urmează a se pava sunt cele următoare:

**În Culoarea Galbenă:** Teilor, Viitorului, Stindardul. Galben, Dichiș, Feraru, Precnpeți-Ve-hi.

**În Culoarea Neagră:** Machinei, Labirintul, Stupinei, Ceaus-Radu, Albișoara, Duzilor, Gogoșilor, Mătăsari Delea Nouă, Tinităței, Șerbănică, Baicului, (cu Petriși).

**În Culoarea Albastră:** Laboratorul, Municipală, Crucea de peatră, Incurcată, Lănăriei, Gârlița-Roșiori, Stindardul Albastru.

**În Culoarea Verde:** Salvatorul, Arionnoia, Gârlița-Artel, Din dosul Gărel, Sebastian, Lupescu.

p. Primar, S. Petrescu Șeful diviziei I, Dem. D. Paltineanu. No. 12500. 7 Maiu, 1885.

Societatea Română de arme gimnastica și dare la semn

Domii membri cu onore sunt invitați a se intruni în adunare generală ordinară Duminică la 12 Maiu, ora 2 p. m., în localul societății, strada Măgureanu No. 10.

La ordinea zilei va fi: I-iu Citirea raportului Comisiunei

însărcinată de adunare cu verificarea conturilor pe anul expirat 1884.

II Darea de seamă a d-lui Casier pe primele patru luni ale anului 1885 precum și alte cestiuni.

Comitetul.

BIBLIOGRAFIE

Radu Porumbaru și ispravile lui la fabrica de hârtie din Bacău de Edmond. Prețul unui exemplar 50 bani.

Institutul C. Troteanu

s'a mutat în casele Măcescu, strada sî. Ioan-Nou No. 35 (în Jigrița).

GR. PETRESCU

S'a mutat strada Calvină 5 bis. — Consultațiunii pentru boalele de ochi de lat 1—5 ore p. m.—Pentru săraci gratuite.

Doctorul Athanasovic

Stabilindu-se în capitală da consultațiunii la domiciliul său, strada Rahovei, 61 de la 8—10 ore dimineața, și de la 4—6 p. m.

Dr. J. BRAUNSTEIN

Medic, Chirurg și Mamos 103 fostu medicu pr. în Viena în clinicele lui Braun (Boale de femei și faceri) Herba (Syphilis și boale de piele)

Consultațiunii de la orele 3—5 p. m. Strada Decebal, No. 20, (în dosul Barăției, NB. Boalele de gât, gură, nas și urechi le tratează printr'o artă specială.

Dr. ROSENTHAL

DENTIST S'a mutat în Casa Török, pi ta Teatrului d'asupra cofetăriei Fialkowsky.

MEDIC SI CHIRURG

D. SALTER

de la facultatea din Viena. Special: boale de femei și Syphilis

tratează radical ori-ae boală sifilitică, Ble-noragie, poala albă, rani de ori-ce natură, boale de piele, poluțiuni spermatorhobe. Discrețiunea cea mai mare.

Consultațiunii în toate zilele de la 1—4 Strada Pescăria-veche 8, (vis-à-vis de Hotel Londra, calea Moșilor).

Effimiu Constantin, (cofetar),  
Piata Sf. Anton, Nr. 16.

Frații I. Golezan, recoman-  
dăm magaziniul nostru de  
Coloniale și Delicatese din Ca-  
lea Victoriei No. 80, cât și cel  
din Strada Lipsani No. 53, pe  
lângă acestea posedăm un mare  
depot de cascaval și brânze-  
turi de brăsov. Se primesc or-  
ce comenzi de la D-nii comer-  
ciantii, se găsește și o adevă-  
rată țuică „hătrâncă” cu prețuri  
convenabile.

Jordache N. Ionescu (restau-  
rant) Strada Covaci, No. 3.  
Depositor de vinuri indigene și  
strene.

Joan Pencovici, (lipscan) Stra-  
da Lipsani Nr. 24, Speciali-  
tăți de mătasuri, lănuți, dan-  
tele, confecționare gata, stufe de  
mobile, covoare, pordălarii de  
diferite calități. Venzare cu prețuri  
foarte reduse.

Vasile Georgescu, Fabricant  
de Paste, Uleiuri, Scobană  
și moară de măcinat făină,  
Str. Soarelui No. 13. Suburbia  
Manea Brutaru, Ouloarea Verde

De vânzare maclatură  
14, Strada Covaci, 14.

**D. J. MARTINOVICI**  
s'a mutat  
Str. Carol I, No. 2



**TIPO-LITOGRAFIA**  
FABRICA DE REGISTRE, LINIATURĂ, STERIOPIE ȘI GALVANOPLASTICA

# STEF. MIHALESCU

**BUCUREȘTI, STRADA COVACI, 14.**

**ATELIERUL LITOGRAFIC**  
eseută elegant:  
TABLOURI GRAFICE,  
PORTETE,  
DIPLOME, CHARTRE, ACȚIUNI,  
PLANURI, FACTURI, etc  
in diferite culori.

ACEST STABILIMENT  
efectuează tot felul de lucrări atingătoare de specialitatea sa  
precum:  
Cărți științifice, Ziare în ori-ce formate și în diferite limbi, Afize în diferite culori,  
Compturi, Cărți de vizită și de logodnă, Invitații de cununii și decese,  
Registre pentru toate speciile de servicii,  
Bonuri în diferite culori fine, Tarife și anunțuri comerciale și industriale,  
Ori-ce fel de imprimare ale tuturor autorităților,  
Bilete și condieți pentru păduri, câmp, mori, accise, etc. etc.

**FABRICA DE REGISTRE**  
se primesc  
ORI CE CO ANDE ÎN  
ACEȘTA SPECIALITATE  
se efectuează  
prompt și elegant.

Se primesc comenzi de Liniatură, Stereotipie și Galvanoplastica.

**INSTITUTU MEDICAL BUCUREȘTI**  
6, STRADA VESTELI, 6.

**Secția medicală.**  
1. Hydroterapia, 2. Electri-  
zare, 3. Orhopedia, 4. Gimna-  
stica Medicală, 5. Inhalatii, 6.  
Masajii sistematici, 7. Serviciul  
la domiciliu, 8. Consultații me-  
dicale.

**Secția Higienică**  
1. Bae abur 3.-  
1. Bae de putină cu și fără  
dușe medicamente 2.50  
1. dușe rece sistematică 1.-  
1.50

**BAI DE ABUR ȘI DE PUTINA**  
Notă. 1. Băile de abur sunt  
deschise în toate zilele de la 7  
ore dimineața până la 7 ore seara.  
2. Pentru Dame însă, băile de  
abur, odată pe săptămână Vine-  
rea, la 7 ore dimineața până la  
2 post-merid.  
Prețurile la secția medicală  
conform prospectului.

**DE INCHIRIAT**  
Camere și apartamente mo-  
bilate în Strada Lipsani, No.  
81 cu luna și anu în cea mai  
bună curățenie și servicii cu  
prețuri scădute, de la 20 lei  
camera pe lună și până la 50  
lei plătiți înainte de 45 zile

**Franz Walser**  
București, Calea Grivitei No. 65.



**Pompe hidraulice și puturi pentru casă, grădini etc. de la cea mai mică adâncime și până la 1000 metri.**  
Pompe pentru alimenta-  
rea cazanelor cu abur.  
Pompe rotative pentru  
vin, rachiu, spirit, bere.  
Motori spre punerea  
aparaturilor de pompe în  
funcțiune.  
Articole pentru con-  
ducte de apă și stabilim  
de băi  
Instala-  
rea se e-  
fectuează în  
locul și  
la cererea  
D-nilor.

Cel mai mare depozit din România de Pompe, contra incendiului, după sig-  
tumul cel mai nău.

Instalarea acestor lucrări se execută prin lucrători speciali, cu cea mai  
mare promptitudine

**CAPSULE DE SULFAT DE CHININĂ  
& PELLETIER**  
DIS DE TREI CAȘETURI SAU PELURI DE FABRICAȚIUNI

De vr' uă câți-va ani sulfatul de chinină este obiectul a numeroase alterațiuni  
prin amestecarea lui cu cinconina și diferitele săruri derivate a le cosei de  
quinquina ce au nă valoare intrinsecă și medicamentosă de deose ori mai  
inferioară. Asistența publică din Paris, victimă a acestei fraude, descoperi că  
chinina întrebuințată în spitalele ce depinde de administrația ei, conținea 48 la  
100 de cinconină; de la acea epocă, acedată administrația nu întrebuințea  
de căt Sulfatul de Chinina al lui Pelletier, singurul declarat ca  
cel mai curat de către Academia de Medicină.

Pentru a satisface cererea corpului medical-D-nii Armet de Liol și Cote,  
fabrică astăzi afară de sulfatul lor cristalinat, sulfatul de chinina al lui  
Pelletier în capsule albe conținând fie care 10 centigrame, având proprietatea  
de a se topi foarte ușor în stomac, de nu se întărește și se usucă ca hapurile  
și drageurile și se conservează foarte mult timp ce ea le face să se indispen-  
sabile călătorilor și persoanelor că locuiesc la țară.

Capsulele cu sulfat de chinina de Pelletier vindece durerea de cap, nevral-  
giile, migrenele, frigurile intermitente-palustre. Este medicamentul cel mai mult  
întrebuințat contra tingerii, bălilor ficatului, a le splinei, precum contra  
podagrei, reumatismului, el moderează transpirațiunea și combate eudoria  
nopturne. La doza de una sau două capsule pe zi, ele conștitue cel mai bun  
tonic-impurtericitor. Capsulele Pelletier se vând în flacoane de 10 și  
20 capsule.

PARIS: RIGAUD și DUSART succesorii vechii case GRIMAULT și Cote.  
Deposite în principalele farmacii.

**VERITABILUL ELIXIR A D<sup>r</sup> GUILLIE**  
TONIC ANTI-VISICOSU ȘI ANTI-BILIOSU  
Preparat de către Paul GAGE, Farm. singurul proprietar.  
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS  
Elixirul de Guillie, preparat de către PAUL GAGE, este unul din  
medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice  
ca Purgativ și ca Dépuratif. Elu este mai cu seamă utilul medicilor de  
țară, familiilor departate de ajutorile medicale și clasei lucrătoare,  
cărora el economisește cheltuieli considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIE și dă forță organelor. Elu poteli  
LIE sau tot d'una bine-făcătoare. administrat cu un succes egal ca-  
pilor. colorii mai frașji și în-  
lăsu timp ca și răcoritor. Elu înrănitori colorii mai extirpați, fără  
ajută și corrige tote secrețiunile  
téma de or ce fel de accident.

Uș experiența de mai mult de SES-DECI ANI a demonstrat que  
Elixirul de Guillie preparat de către PAUL GAGE este do nă eficacitate  
incontestabilă contra: FRIGURILOR PALUDEANE, HOLERII  
DYSENTRIEI, AFECȚIUNELOR DE PODOAGRA, și RHUMATIS-  
MALE în BOLELE FEMEILOR, COPILOR, STOMACULUI,  
FICATULUI și în tote BOLELE CONȘTITIVE.

Uă broșură, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este  
insotită la fie care butică de veritabil Elixir Guillie.  
DEPOSITU ÎN BUCUREȘTI: Farmacie J. OVESSA.

**HOTEL FIESCHI**  
BUCUREȘTI  
SITUAT ÎN CENTRUL ORAȘULUI  
— No. 7, Strada Șelari, No. 7 —

Se găsește apartamente pentru familii cu anul și cu  
luna cu prețuri foarte moderate. — Camere de la  
fr. 1-5 pe zi. — La etagiul III-lea odăi frumoase  
cu fr. 25 pe lună.  
Salon de danțu pentru baluri, nunți și adunări.

Cea mai bună hârtie igienică de cigări este  
**Dorobanțul, Les Dernières Cartouches și L'Independance de la Roumanie**  
Fabricat de Frații BRAUNSTEIN

Această hârtie analizată de către d' doctor Bernath, directorul laboratorului chimic al  
Eforiei Spitalelor civile și al Facultății de medicină din București, s'a constatat ca cea mai  
bună în toate privințele din toate hârtile de cigări ce se importă în țară, de care-ce însu-  
șește toate proprietățile unei hârtii de cigări ireproșabilă, fiind cu desăvârșire lipsită de țe-  
sătură animală, cum și de substanțe lemnoase și fabricată numai de apă.  
A se feri de contrafacere. Numai atunci sunt veritabile, când se-are totă posesă firma  
noastră și pe scoriță semnătura noastră

Frații Braunstein.

**Primulă biuroș concesionatū  
de informațiuni**  
pentru institutorii, educatoare saū guvernante, companioane, Bone  
pentru copii mici și cameriste mai superioare. Locuințe pentru gu-  
vernante fără post.  
**Adelheid Bandau.**  
246 Institutore diplomată — Strada Luterană, 5

**Institutul BERGAMENTER**  
(Fondat și autorizat de onor. Minister 1875)

Diracțiunea are onoare a face cunoscut că Institutul în  
aursul lunii Aprilie a. c. se va muta în  
**Strada Bibescu-Vodă, 1**  
(Casele dl-ur Obedeau)

din cauza mărirei numărului elevilor. Incăperile spațioase  
luminoase îndeplind toate cerințele igienice și pedagogice  
**Internat, Semi-internat, Externat,**  
pentru băeți de la 6-14 ani.

Instrucțiune în limba română, germană și franceza predată  
de profesori probați conform programelor onor. Minister al  
Cultelor și instrucțiunii publice.

Pentru elevi cari frecuențează regulat cursul, Diracți-  
unea garantează promovarea lor în gimnasiū saū școala  
de Comerț. Localul ne permite d'a primi chiar și acuma  
elevi mici peătru clasa I-a spre a fi preparați mai bine  
pentru anul școlar viitor.  
Deslușirile necesarii se pot afla în Cancelaria Institutului.

Diracțiunea.

**Baile Bughia**  
(mahalaua Cămpulungului)  
Sunt de arendat și de vânzare.  
Amatori să se adreseze la d-nu  
Alex. Laurian, în București,  
strada Labirintul, 27.

**Se caută 10000 fr**  
pentru înființarea unui stabili-  
ment de-o industrie cu totul  
nouă, și de-o rentare din cele  
mai bănoase.  
A se adresa la redacția zia-  
rului prin scris saū în persoană  
între orele 9-11 dimineața.

**Către numeroasa noastră Clientelă din Capitală și Provincie.**

Domnilor,

Avem onoare a vă informa, că primul transport de haine confecționate pentru bărbați și băeți de Primă-Vară și Vară au sosit deja la

EN GROS  
&  
EN DETAIL

**„MARELE BAZAR DE ROMANIA”**  
BUCUREȘTI, STRADA ȘELARI No. 7, SUB HOTEL FIESCHI

EN GROS  
&  
EN DETAIL

din propria noastră fabricațiune din Europa, cea mai distinsă și renumită pentru eleganța croelii, soliditatea confecțiunii și ne-  
merita alegea a nuanțelor, ast-fel că, putem zice: în comande speciale, și cu întreitul preț ce ați putea plăti aiurea, nu ați pu-  
tea avea avantajele fabricațiunii noastre destul de modeste și în prețuri.

Recomandăm la atențiunea D-văstră marele asortiment ce am primit de

**PARDESIURI ȘI COSTUME „UNION”**  
din veritabile stufe, Coteimen, Diagonal, Travers, Camgarn, Șevot, Tricot, etc., etc.

**REDINGOTE „BISMARCK”**  
Pantaloni fantasie-Caro și Rayé. -- Gile-Brosche de Lâna și Docs Englezesc  
**COSTUME FINE PENTRU SALON — FRACURI ȘI GHEROACE**  
— de Pervien, de Brün & Drap de Sedan. —

**Marele Bazar de Romania**  
STRADA ȘELARI No. 7. SUB HOTEL FIESCHI

**NB. — Vă rugăm a nota „Numărul 7” spre a evita confusiuni regretabile.**

**SE CAUTA**  
Agenți activi, ocupațiune  
sigură, fiind pentru desvol-  
tarea unui articol trebuin-  
cios familiilor. Condițiunile  
foarte avantajoase. (3019)  
A se adresa la «Singer»  
Piata St. Gheorghe 81.

**UN TĒNER**  
dorește a găsi o meditațiune  
pentru clasele primare și gim-  
nasiale. A se adresa la admi-  
nistrația acestui ziar

**DE VENZARE**  
Casele din strada Stirbel-vo-  
dă No. 128. Compuse din 4 ca-  
mere de stăpân, două cuhni și  
grădină cu pomi roditori, dorito-  
rii a se adresa calea Rahovi 146

**Terassa Ottetelechano**  
Subsemnatul aduce la cu-  
noscința onor-Public că-a  
deschis din nou cunoscuta.  
**Terassa Ottetelechano**  
In fie care seară concerte  
musicale. — Bucătărie a-  
leasă. — Vinuri esquisse.  
Prețurile modeste atât à  
Prix fixe cât și à la carte.  
**I. Fuchs (Hotelier.)**

**STABILIMENT THERMAL**  
**WICHY**  
(Francia, Desparțamentul Allier)  
Proprietatea statului francez  
Administrațiune: Paris, 8, boul. Montmartre.

**STAGIUNEA BĂILOR**  
Le Stabilimentul din Wichy, unul  
din cele mai bine instalate din Eu-  
ropa, se găsece Băi și Dușe de tote  
felurile pentru tratamentul mala-  
diilor de stomach, ale ficatului, ale  
beșiciei, gravelei, diabetului,  
podagrei, petrelor urinare, etc.  
In tote zilele de la 15 mai la  
15 septembrie: Teatru și Concerțe  
la Casino. — Musică în Parc. —  
Cabinet de lectură. — Salon reser-  
vat dōmnelor. — Salōne pentru  
joc, conversațiune și billiarde.  
Tote dramele de far indue la Wichy.  
Pentru venșii: menți a se adresa la Com-  
p. 8, boulevard Montmartre, Pa. fr.